

MODULE 2

LIGHTS - KIJKEN NAAR LICHT

My Lights & Lines Photography.

Oefening: Schrap wat niet past - hard/zacht strijklicht/tegenlicht

INHOUD MODULE 2

Soorten licht
Truc met de vuist
Do's & Don'ts
Toepassingen
Opdrachten

LICHT!

Door Hannah Vanderwaeren

Voor mij bestaat een mooie foto uit drie pijlers:
Licht - Compositie - Verhaal

In deze en de volgende twee modules duiken we telkens in één van deze thema's. Vandaag hebben we het over LICHT.

Licht is écht een geheim ingrediënt van een mooie foto. Het klinkt misschien wel herkenbaar: je ziet een prachtige foto op Pinterest en besluit hem na te maken. Als je alles exact hetzelfde positioneert kan er toch niet veel mislopen? Je maakt de foto en bent teleurgesteld. Je hebt het gevoel dat je er toch volledig naast zit. Vaak is het licht de boosdoener.

Fotografen zijn getraind op het zien en het naar hun hand zetten van lichtomstandigheden. Ze kijken hoe de lichtstralen op het onderwerp vallen en maken de juiste keuzes. Het valt je misschien niet op als het goed zit, maar als het licht niet goed zit, voel je dat snel.

Ik ga jou leren hoe jij ook met een fotografisch oog naar licht kan kijken! Het vraagt wat oefening, maar je zal zien dat je al een heel eindje verder komt door de juiste keuzes te maken qua licht!

SOORTEN LICHT

Licht is een erg belangrijk aspect van een foto. Het bouwt mee aan de emotie, het verhaal en heeft ook een esthetische waarde. Ik ga samen met jullie doorheen een aantal lichtsituaties:

Zacht licht: Dit is typisch het licht op een bewolkte dag. Geen harde schaduwen, geen felle contrasten. Je ziet dit licht ook bij een lamp met een halfdoorzichtige lampenkap.

Hard licht: Dit is typisch het licht op een zonnige dag. Harde schaduwen, felle contrasten. Je ziet dit licht ook bij een lamp zonder lampenkap, een zaklamp, het lampje van je smartphone.

Van hard naar zacht licht? Hard licht kan je omzetten naar zacht licht door iets halfdoorzichtig voor je lamp te houden. Probeer eens met een papieren zakdoekje voor je smartphonelampje te houden. Je zal merken dat het licht zachter wordt. Dat zakdoekje fungeert dan als 'diffuser'. Wolken, een doorzichtig gordijn,... zijn allemaal diffusers.

Strijklicht: Het licht valt langs opzij op het onderwerp. Je kan dit bekomen door naast een raam te gaan staan en je blik evenwijdig met het raam te richten. Op die manier valt het licht op jouw zijkant. Strijklicht benadrukt textuur en geeft structuur aan het oppervlak waarop het schijnt. Het brengt meer dynamiek in je onderwerp. Dit is erg mooi licht en ik gebruik het veel voor portretten en baby's. Vooral karakterportretten doen het goed met strijklicht. Je beaccentueert immers rimpeltjes en oneffenheden. Beautyportretten worden om die reden dan ook meestal niet met strijklicht gemaakt. Draai je onderwerp op zo'n manier dat je vindt dat het strijklicht het mooiste op het gezicht valt.

Frontaal licht: Het licht valt recht op het onderwerp, van voor af. Het is een hele egale vorm van licht en wordt vaak gebruikt bij (beauty)portretten. Het benadrukt minder textuur waardoor oneffenheden in de huid minder opvallen.

Tegenlicht: Het licht valt volledig in de rug van je onderwerp. Hierdoor valt de voorgrond erg donker uit. Met een professionele camera krijg je dit soms nog wel wat opgelicht, maar met een smartphone lukt dit niet. Je vermijd het dus best wanneer je portretten wil maken en gezichten mooi belicht wil hebben. Het is wel erg geschikt voor silhouetten, bijvoorbeeld bij zonsondergang.

Dit alles geldt zowel voor daglicht als voor kunstlicht. Toch raad ik aan om altijd, als het kan, bij daglicht te fotograferen. Dat wil zeggen: fotografeer je binnen? Doe dan het licht uit en ga naast het raam staan. Zet je onderwerp zo naast het raam zodat je de lichtsituatie die je beoogt kan creëren. Wil je zacht strijklicht om je baby te fotograferen? Leg dan een matrasje naast het raam zodat het licht mooi over het gezichtje valt. Is het een zonnige dag? Doe dan even het doorzichtig gordijntje dicht zodat dit werkt als diffuser of wacht tot de zon even achter de wolken is. Ik moet je niet uitleggen dat dit een compleet ander beeld geeft dan wanneer je in een donkere hoek in de kamer het licht aan doet om daar een foto te gaan maken ;)

"Wherever there is light, one can photograph." - Alfred Stieglitz

SOORTEN LICHT

ZACHT LICHT

- + gezichten worden mooi egaal belicht
- + weinig harde contrasten en schaduwen
- + mooi voor portretten
- zorg ervoor dat de lucht liefst niet in beeld is, dit wordt vaak één egaal wit vlak zonder detail

HARD LICHT

- + je kan creatief aan de slag met schaduwen
- + er treedt een mooi lichtspel op
- + je kan makkelijk silhouetten maken
- + vaak wel mooie blauwe lucht
- harde schaduwen in gezichten, waardoor je donkere en lichte vlekken krijgt
- dicht geknepen oogjes

STRIJKLICHT

- + portretten
- + stillevens
- + landschappen
- oneffenheden worden benadrukt

FRONTAAL LICHT

- + egaal uitgelicht
- + oneffenheden minder zichtbaar
- + portretten
- 'saaier'

TEGENLICHT

- + silhouetten
- + golden hour
- + sfeer
- voorgrond valt donker uit
- portretten

Uiteraard is elke vorm van licht geschikt voor elke vorm van fotografie afhankelijk van je creatieve keuze. Ik heb werkelijk al elke vorm van licht gebruikt voor elke vorm van fotografie en toch werkte het. Wil je op 'safe' spelen, is dit overzichtje wel handig. Ik geef het echter vooral mee zodat je leert om je er bewust van te zijn.

TRUC MET DE VUIST

Om alle soorten licht goed onder de knie te krijgen zijn er twee enorm waardevolle oefeningen. Ik bespreek er eentje, de truc met de vuist, de andere geef ik je mee als opdracht. Het enige dat je nodig hebt is je vuist en het zaklampje van je smartphone.

Hoe?

1. Bal je vuist
2. Schijn met het lampje op je vuist
3. Beweeg met het lampje rondom je vuist. Laat het licht langs achter, boven, onder, links, rechts, links-boven, rechts-onder,... op je vuist vallen.
4. Kijk wat er gebeurt: wanneer wordt de textuur van je vuist benadrukt? Wanneer wordt hij egaal belicht?
5. Test de verschillende soorten licht uit: strijklicht, tegenlicht en frontaal licht.
6. Het lampje van je smartphone is hard licht. Probeer eens hetzelfde met een papieren zakdoekje voor het lampje. wat gebeurt er nu? En wat als je niet het licht van je smartphone gebruikt, maar van een groot raam?

DO'S & DON'TS

DO'S

- Een mooi portret maken? Zorg voor zacht licht. Dit kan zowel frontaal als strijklicht zijn.
- Mensen fotograferen? Zoek de schaduw op (=zacht licht) of ga bij bewolkt weer naar buiten
- Bewolkt weer is ideaal voor een mooie glow op gezichten, maar de lucht is op foto wel 'saai en wit'. Je hoeft de lucht niet altijd mee op je beeld te zetten.
- Sfeerbeelden bij golden hour? Probeer eens tegenlicht. Houd er wel rekening mee dat je niet kan verwachten dat gezichten duidelijk en licht genoeg zijn.
- Zonsondergang? Probeer eens een mooi silhouette!
- Daglicht is altijd beter dan kunstlicht! Het geeft een mooiere, frissere look. Maak je binnen foto's? Probeer dan altijd het kunstlicht uit te doen. Anders krijg je al snel een zweem van verschillende kleurtemperaturen door elkaar.

DON'TS

- Met je smartphone maak je beter geen portret in tegenlicht. Het gezicht zal vaak veel te donker uitvallen of de achtergrond zal véél te licht lijken
- Foto's van mensen in fel zonlicht kunnen mooi zijn, maar zullen harde schaduwen op de gezichten werpen.
- In een bos foto's maken bij hard zonlicht? Let op dat de gezichtjes niet vol staan met schaduwen van bomen en blaadjes en dat de oogjes niet toegeknepen zijn ;)
- Vermijd fotograferen in gemengd licht (verschillende lichtbronnen met een verschillende kleurtemperatuur). Het geeft een raar effect en vreemde kleuren.

TOEPASSINGEN

In de video's licht ik twee lichtsituaties toe:

- Portret met zacht strijklicht
- Silhouette met tegenlicht

OPDRACHTEN

De truc met de vuist, maar dan met je eigen gezicht.

1. Zet je smartphoncamera aan en zet hem in 'selfiestand'.
2. Ga naast een raam staan. Begin met het raam in je rug.
3. Kijk naar jezelf op je smartphone en draai rustig een rondje.
4. Kijk hoe het licht op je gezicht verandert.
5. Wat is strijklicht? Tegenlicht? Frontaal licht?
6. Maak een foto telkens je denkt één van deze drie lichtvormen te zien.

Probeer zelf de toepassingen uit:

- Portret met zacht strijklicht
- Silhouette met tegenlicht

Oefening: Schrap wat niet past hard/zacht strijklicht/tegenlicht

